

Temeljni financijski izvještaji poduzeća C.M.G.C. d.o.o.

Šestan, Vanessa

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:494363>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-05**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Fakultet ekonomije i turizma

„Dr. Mijo Mirković“

Vanessa Šestan

Temeljni financijski izvještaji poduzeća

“C.M.G.C. d.o.o.”

Završni rad

Pula, 2019.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Fakultet ekonomije i turizma

„Dr. Mijo Mirković“

Temeljni financijski izvještaji poduzeća

“C.M.G.C. d.o.o.”

Završni rad

Ime i prezime studenta: Vanessa Šestan

JMBAG: 0303066699, redovan student

Studijski smjer: Financijski management

Kolegij: Poslovno računovodstvo

Mentor: izv. prof. dr. sc. Ticijan Peruško

Pula, rujan 2019.

Sadržaj

1. UVOD.....	1
2. POJAM I PODJELA TEMELJNIH FINANCIJSKI IZVJEŠTAJA	2
3. IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU (BILANCA).....	4
3.1. Imovina, kapital i obveze	5
3.2. Vrste bilanci	8
3.3. Bilančne promjene	10
4. RAČUN DOBITI I GUBITKA.....	12
4.1. Prihodi, rashodi i financijski rezultat	12
5. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	14
5.1. Vrste novčanih tokova.....	14
5.2. Metode sastavljanja	16
6. IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA	19
7. BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE.....	20
8. KORISNICI FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	21
9. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI PODUZEĆA C.M.G.C. d.o.o.....	22
9.1. Općenito o poduzeću C.M.G.C	22
9.2. Bilanca poduzeća C.M.G.C.....	22
9.3. Račun dobiti i gubitka poduzeća C.M.G.C. d.o.o.	27
9.4. Bilješke uz financijske izvještaje	30
10. Zaključak.....	30
11. LITERATURA.....	31

1.UVOD

Za promišljanje poslovanja nekog poduzeća nužna je adekvatna informacijska podloga. Značajan dio takvih informacija nastaje u računovodstvu i zapisan je u financijskim izvještajima. Osnovni zadatak računovodstva, kao uslužne funkcije prijeko potrebne za upravljanje poduzećem, jest prikupljanje i obrada podataka te prezentiranje dobivenih informacija zainteresiranim korisnicima. U tom kontekstu financijski izvještaji predstavljaju završnu fazu računovodstvenog procesiranja podataka i pojavljuju se kao nosioci računovodstvenih informacija.

Temeljni financijski izvještaji predstavljaju podlogu i polaznu osnovu za analizu poslovanja poduzeća kako bi se dobile potrebne informacije o njemu. Njihov je zadatak da pruže objektivan i istinit prikaz financijskog položaja te uspješnosti poslovanja poduzeća. Temeljne financijske izvještaje čine: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz financijske izvještaje.

U prvom dijelu završnog rada obrađuje se teorijski dio pojedinog temeljnog financijskog izvještaja. Bilanca je temeljni financijski izvještaj koji prikazuje financijski položaj poduzeća dok račun dobiti i gubitka prikazuje uspješnost poslovanja. Izvještaj o novčanim tokovima pokazuje izvore pribavljanja i način uporabe novca, a izvještaj o promjenama kapitala pokazuje promjene koje su se dogodile na glavnici između dva obračunska razdoblja.

U drugom dijelu završnog rada slijedi upoznavanje poduzeća C.M.G.C. koji ima sjedište u Puli te posluje od 2008.godine. i detaljnija obrada financijskih izvještaja navedenog poduzeća.

2. POJAM I PODJELA TEMELJNIH FINANCIJSKI IZVJEŠTAJA

Financijski izvještaji su temelj informiranja o financijskom položaju, uspješnosti i promjenama u financijskom položaju poslovnog subjekta. Predstavljaju podlogu i polaznu osnovu za analizu poslovanja poduzeća te prikazuju financijske učinke transakcija i drugih događaja. U Republici Hrvatskoj prema Zakonu o računovodstvu propisano je da obvezne financijske izvještaje čine:

- Bilanca
- Račun dobiti i gubitka
- Izvještaj o promjenama kapitala
- Izvještaj o novčanim tokovima
- Bilješke uz financijske izvještaje

Cilj financijskih izvještaja je informiranje zainteresiranih korisnika o financijskom položaju poduzeća kao i o uspješnosti poslovanja. Njihova zadaća je da korisnicima prezentiraju sve pouzdane računovodstvene informacije u obliku i sadržaju prepoznatljivom i razumljivom osobama kojima su namijenjene.

Financijski izvještaji su finalni proizvod računovodstva, a namijenjeni su vanjskim i unutarnjim korisnicima. Među vanjske korisnike spadaju vlada, kreditori, burza, dobavljači, kupci, zaposlenici, jamci, brokери, profesionalni ulagači i dr. Oni moraju fer prezentirati financijski položaj, financijsku uspješnost i novčane tokove s obzirom da imaju vrlo širok krug korisnika te ulogu nositelja računovodstvenih informacija.

Na značaju ulogu financijskih izvještaja ukazuje i Okvir Međunarodnih računovodstvenih standarda gdje se posebna pažnja daje definiciji, korisnicima, ciljevima i kvalitetnim obilježjima, priznavanju te mjerenju elemenata financijskih izvještaja.

1

¹Dražić-Lutilsky, I. et al.(2010) Računovodstvo, III. Izmijenjeno izdanje. Hrvatska zajednica računovođa I financijskih djelatnika, Zagreb

Financijski izvještaji imaju posebna kvalitativna obilježja kako bi zadovoljili potrebe raznih korisnika. To su:

- Razumljivost - obilježje koje se odnosi na korisnike informacija. Informacija mora biti razumljiva korisnicima ukoliko imaju određeno znanje o poslovnim i ekonomskim aktivnostima te računovodstvu kako bi ispravno donijeli poslovne odluke. Jedini problem je što su to značajne informacije, koje su u isto vrijeme vrlo složene i komplicirane.
- Značajnost - informacija je značajna ako bi njezino izostavljanje ili krivo prikazivanje moglo utjecati na pogrešno donošenje odluka
- Pouzdanost – važnost ovog obilježja je u tome što informacija mora biti pouzdana te u sebi ne smije sadržavati značajnije pogreške ili neke skrivene namjere, već mora vjerno prikazivati sadržaj koji korisnik očekuje.
- Važnost – obilježje koje korisniku pomaže i olakšava da procjeni prošle, sadašnje i buduće događaje, odnosno da potvrdi ili korigira neke ranije procjene.
- Usporedivost – informacija je usporediva ukoliko financijski izvještaji imaju usporedive informacije te ako primjenjuju istu formu, odnosno isti oblik. To je izuzetno važno kako bi korisnici mogli financijske izvještaje uspoređivati sa prošlim izvještajima i sa drugim poduzećima.

Svi financijski izvještaji međusobno su povezani i upućeni jedni na druge. Neki su statičkog karaktera jer prikazuju situaciju u određenoj točki vremena dok drugi pokazuju promjene ekonomskih kategorija u određenom razdoblju te stoga imaju dinamički karakter. ²

²Gulin, D. etal. (2006) Računovodstvo trgovačkih društava, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb

3. IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU (BILANCA)

Bilanca je sustavni pregled imovine, kapitala i obveza na određeni datum. U bilanci se prikazuje financijski položaj, odnosno financijska snaga poduzeća na koju utječu ekonomski resursi. Iz podataka koji se prikazuju u bilanci može se sagledati likvidnost, solventnost kao i sposobnost poduzetnika da se prilagodi promjenama koje nastaju u njegovom okruženju.

Tablica 1: struktura bilance

<u>AKTIVA</u>	<u>PASIVA</u>
A) Potraživanja za upisani, a neuplaćeni kapital	A) Kapital i rezerve
B) Dugotrajna imovina	✓ Temeljni (upisani) kapital
✓ Nematerijalna imovina	✓ Kapitalne rezerve
✓ Materijalna imovina	✓ Rezerve iz dobiti
✓ Financijska imovina	✓ Revalorizacijske rezerve
✓ Potraživanja	✓ Rezerve fer vrijednosti
✓ Odgođena porezna imovina	✓ Zadržana dobit ili preneseni gubitak
C) Kratkotrajna imovina	✓ Dobit ili gubitak poslovne godine
✓ Zalihe	✓ Manjinski interes
✓ Potraživanja	B) Rezerviranja
✓ Financijska imovina	C) Dugoročne obveze
✓ Novac u banci i blagajni	D) Kratkoročne obveze
D) Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	E) Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja
E) Ukupna aktiva	F) Ukupna pasiva
F) Izvanbilančni zapisi	G) Izvanbilančni zapisi

Izvor: izrada autora prema podacima iz knjige, Gulin, D., Idžojić, I., Sirovica, K., Spajić, F., Vašiček, V., Žager, L., (2001) Računovodstvo trgovačkih društava uz primjeru Međunarodnih računovodstvenih standarda i poreznih propisa, Zagreb

Bilanca se sastoji od dva dijela, aktive i pasive. Aktiva prikazuje imovinu kojom poduzeće raspolaže, a pasiva prikazuje podrijetlo imovine. Aktiva i pasiva moraju biti u ravnoteži što znači da ukupna imovina mora biti jednaka zbroju kapitala i obveza.

3.1. Imovina, kapital i obveze

Imovina predstavlja ekonomske resurse kojima se poduzeće koristi u ostvarivanju svoje djelatnosti. Imovina je buduća ekonomska korist trgovačkog društva koja je stečena u nekim prošlim događajima ili transakcijama.

Zakon o računovodstvu propisuje podjelu imovine na dugotrajnu i kratkotrajnu, a prikazuje se u bilanci poduzeća.

Tablica 2: Oblici dugotrajne imovine

Dugotrajna imovina			
Materijalna	Nematerijalna	Financijska	Potraživanja
-zemljište, šuma -zgrade -postrojenja i opreme -alati -namještaj -vozila	-patenti, licence, koncesije -softver -izdaci za istraživanje i razvoj -goodwill	-dani dugoročni krediti -kupljeni dugoročni vrijednosni papiri -dugoročni depoziti -ostala dugoročna ulaganja	-od kupaca s rokom plaćanja duljim od godine -ostala dugoročna potraživanja

Izvor: Žager, K., Mamić-Sačar, I., Sever, S., Žager, L., (2008) Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, ³

³Žager, K., Mamić-Sačar, I., Sever, S., Žager, L., (2008) Analiza financijskih izvještaja, Zagreb

Dugotrajna imovina – ima vijek uporabe duži od jedne godine, to je dio imovine koji će ostati nepromijenjen i koji neće biti utrošen u jednom normalnom proizvodnom ciklusu. Ona se nabavlja s namjerom da bude korištena u vlastitom poslovnom poduhvatu, a ne za daljnju prodaju.

Dugotrajna imovina dijeli se na nematerijalnu (u nefizičkom, neopipljivom obliku), materijalnu (za uporabu u proizvodnji ili u pribavljanju roba i usluga), zatim financijsku imovinu (to su svi oblici angažiranja novca izvan vlastitog poduzeća s ciljem ostvarivanja ekonomske koristi) i dugotrajna potraživanja.

Tablica 3: Oblici kratkotrajne imovine

Kratkotrajna imovina			
Novac	Potraživanja	Financijska	Zalihe
-u banci -u blagajni	-od kupaca -od zaposlenih -od države -ostala potraživanja	-dani kratkotrajni krediti -kupljeni vrijednosni papiri -dani depoziti -ostala kratkotrajna ulaganja	-sirovine i materijal -poluproizvodi -gotovi proizvodi -trgovačka roba -rezervni dijelovi -sitni inventar

Izvor: Žager, K., Mamić-Sačar, I., Sever, S., Žager, L., (2008) Analiza financijskih izvještaja, Zagreb

Kratkotrajna imovina – ima vijek uporabe kraći od jedne godine, to je dio imovine za koji se očekuje da će biti prodan u roku do godine dana ili će biti utrošen u normalnom proizvodnom procesu.⁴ Kratkotrajna imovina dijeli se na zalihe, potraživanja, financijsku imovinu i novac u banci i blagajni. Podjela kratkotrajne imovine prikazana je u tablici 3.

⁴Žager, K., Mamić-Sačar, I., Sever, S., Žager, L., (2008) Analiza financijskih izvještaja, Zagreb

Sva imovina kojom neko poduzeće raspolaže i koju kontrolira ima svoje izvore od kojih je pribavljena. Izvori imovine su ustvari različite pravne i fizičke osobe koje svoju imovinu ulažu u neko poduzeće. To su vlasnici, druga poduzeća, banke i financijske institucije.

Ovisno o tome tko je uložio imovinu u poduzeće, da li sam vlasnik ili neki drugi privredni subjekt, izvore imovine dijelimo:

- Prema vlasništvu:
 - a) vlastiti izvori (kapital ili glavnica)
 - b) tuđi izvori (obveze)
- Prema roku dospjeća:
 - a) kratkoročni izvori (kratkoročne obveze)
 - b) dugoročni izvori (dugoročne obveze)
 - c) trajni izvori (kapital ili glavnica)

Kratkoročne obveze čine obveze koje je potrebno podmiriti u kraćem roku, tj. u roku koji je kraći od godine dana. Iznos i struktura tih obveza vrlo je važan kriterij u ocjeni i vođenju financijske politike u održavanju likvidnosti. Evidentiraju se u pasivi bilance stanja.⁵

Kratkoročne obveze dijele se na: obveze prema povezanim i nepovezanim poduzetnicima, obveze za predujmove, obveze prema dobavljačima, obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama, obveze prema zaposlenicima, obveze za poreze, doprinose i slična davanja, obveze prema vrijednosnim papirima, obveze za zajmove, depozite i slično, obveze s osnove udjela u rezultatu, obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji i ostale kratkoročne obveze.

Dugoročne obveze obuhvaćaju sve obveze koje dospijevaju na naplatu u roku duljem od jedne godine. Podmirenje obveza može biti jednokratno ili podmirenje obveza u

⁵Gulin, D. etal. (2006) Računovodstvo trgovačkih društava, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb

cijelosti na kraju roka dospijeća i višekratno ili podmirenje obveza u obrocima ili ratama u razdoblju otplate. Evidentiraju se u pasivi bilance stanja.

Dugoročne obveza dijele se na: obveze prema povezanim i nepovezanim poduzetnicima, obveze za zajmove, depozite i slično, obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama, obveze prema dobavljačima, obveze po vrijednosnim papirima, obveze za predujmove, ostale dugoročne obveze i odgođene porezne obveze.

Razlika između ukupne imovine i ukupnih obveza čini vlasničku glavnica, odnosno kapital pouzeća. To je dio imovine koji pripada vlasnicima poduzeća. U računovodstvenom smislu pod pojmom kapital podrazumijeva se dio imovine koji pripada vlasnicima. Kapital se primarno formira ulaganjem vlasnika pri samom osnivanju poduzeća. Kapital je zapravo vrijednost koju vlasnici ulože u poduzeće uvećana za sve vrijednosti koje su stvorene tijekom poslovanja i koje su zadržane u poduzeću

3.2. Vrste bilanci

Ovisno o formi, vremenu ali razlogu sastavljanja bilance možemo podijeliti na nekoliko vrsta⁶:

- ❖ Početna bilanca,
- ❖ Zaključna bilanca,
- ❖ Pokusna bilanca,
- ❖ Konsolidirana bilanca,
- ❖ Zbrojna bilanca,
- ❖ Diobena bilanca,
- ❖ Fuzijska bilanca,
- ❖ Sanacijska bilanca,

⁶Dražić-Lutilsky, I. et al. (2010) Računovodstvo, VIII. Izmijenjeno izdanje. Hrvatska zajednica računovođa I financijskih djelatnika, Zagreb

❖ Likvidacijska bilanca.

Početna bilanca naziva se još i osnivačka. Sastavlja se prilikom osnivanja poduzeća, odnosno na početku poslovanja poduzeća. Početna bilanca trebala bi biti identična zaključnoj ako poduzeće posluje kontinuirano, odnosno zaključna bilanca sa 31.12. je ujedno i početna bilanca na dan 1.1.

Zaključna ili završna bilanca sastavlja se na kraju godine nakon što se zatvore sva konta glavne knjige imovine, obveza, glavnice i provedene inventure. Svrha njezinog sastavljanja je da na kraju poslovne godine dobijemo uvid u stanje imovine, obveza i kapitala.

Pokusna bilanca se sastavlja radi kontrole, odnosno provjere formalne točnosti provedenih knjiženja. Najčešće se sastavlja jednom mjesečno, a obavezno ju je sastaviti prije sastavljanja i prezentiranja bilo koje od navedenih bilanci.

Konsolidirana bilanca sastavlja se na razini složenih poduzeća kao prikaz vrijednosti aktive i pasive samostalnih društava međusobno povezanih vlasničkim udjelima. Prilikom izrade konsolidirane bilance potrebno je provesti eliminacijska knjiženja između poduzeća koja se uključuju u konsolidiranu bilancu.⁷

Zbrojna bilanca se također sastavlja na razini složenih poduzeća, ali se kod takve bilance ne prebijaju međusobni odnosi nego se samo zbrajaju istovrsne stavke iz bilanci pojedinih poduzeća.

Diobena bilanca je bilanca koja se sastavlja prilikom razdvajanja poduzeća na dva ili više zasebna pravna subjekta. Ta je bilanca osnova podjele imovine između novonastalih poduzeća.

⁷Zager, K., Mamić-Sačar, I., Sever, S., Žager, L., (2008) Analiza financijskih izvještaja, Zagreb

Fuzijska bilanca nastaje kada se dva ili više pojedinačnih poduzeća integriraju u jedno novo poduzeće.

Sanacijska bilanca sastavlja se radi sanacije poduzeća. Ta se bilanca izrađuje radi uvida u stvarno stanje imovina, obveza i glavnice kako bi onda potencijalni sanatori mogli riješiti uzroke gubitka. Prikazuje vrijednost imovine u postupku stečaja koji se pokreće ako postupak sanacije ne uspije.

Likvidacijska bilanca se sastavlja jedino u slučajevima ako poduzeće nema ekonomske i financijske mogućnosti za nastavak svog poslovanja. Na temelju takve bilance utvrđuje se likvidacijska masa iz koje se onda podmiruju obveze.

3.3. Bilančne promjene

Bilančne promjene su računovodstvene transakcije koje u sebi sadrže poslovne promjene koje dovode do promjene stanja pojedinih stavki u bilanci. Poslovanje poduzeća temelji se na kretanju imovine, obveza i kapitala. Imovina se u poduzeću može kretati s jednog mjesta na drugo ili odlaziti iz poduzeća i sva ta kretanja imaju pozitivne ili negativne posljedice za poduzeće.

Razlikujemo 4 vrste bilančnih promjena u poslovanje.⁸

Tablica 4: Podjela bilančnih promjena

CENTRIFUGALNE PROMJENE	CENTRIPETALNE PROMJENE
-----------------------------------	-----------------------------------

⁸Žager, K., Mamić-Sačar, I., Sever, S., Žager, L., (2008) Analiza financijskih izvještaja, Zagreb

PERIFERNE PROMJENE	KONCENTRIČNE PROMJENE
-------------------------------	----------------------------------

Izvor: izrada autora prema podacima iz knjige: Žager, K., Mamić-Sačer, I., Sever, S., Žager, L., (2008) Analiza financijskih izvještaja, Zagreb

Centrifugalne promjene nastaju uslijed poslovnih promjena koje uzrokuju smanjenje na pozicijama aktive i pasive što dovodi do smanjenja ukupne vrijednosti aktive i pasive.

Centripetalne promjene uzrokuju povećanje pozicija unutar aktive i pasive. Zbog toga dolazi do povećavanja vrijednosti aktivne i pasivne strane bilance za isti iznos.

Periferne promjene uzrokuju promjene unutar strukture pasive. Posljedica toga je promjena vrijednosne strukture unutar pasive, dok ukupan iznos aktive i pasive bilance ostaje nepromijenjen.

Koncentrične promjene utječu na promjenu pozicija unutar aktive. Slično kako i kod perifernih promjena dolazi do promjena vrijednosne strukture, ali unutar pozicija aktive, pri čemu ne dolazi do promjena iznosa ukupne aktive i pasive.

4.RAČUN DOBITI I GUBITKA

Račun dobiti i gubitka prikazuje aktivnosti poduzeća u određenom razdoblju, odnosno možemo reći da prikazuje koliko je prihoda i rashoda ostvareno u određenom vremenu te koliko je ostvarena dobit (gubitak). Račun dobiti i gubitka treba fer i istinito prezentirati financijsku uspješnost poduzetnika.⁹

4.1. Prihodi, rashodi i financijski rezultat

Prihodi predstavljaju povećanje ekonomske koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja imovine ili smanjenja obveza. Prihod je priznat i predmet je evidentiranja u knjigovodstvu u trenutku kada se može pouzdano izmjeriti i kada je izvjesno da se za vrijeme prodaje ili pružanja usluge može realno očekivati njegova konačna naplata.

Prihode dijelimo na:

- Prihode od poslovanja
- Prihode od financiranja

Prihodi koji se ostvaruju prodajom proizvoda, roba ili usluga odnosno njihovom realizacijom na tržištu nazivaju se prihodi od prodaje i najznačajnija su stavka

⁹Gulin, D., Idžojtić, I., Sirovica, K., Spajić, F., Vašiček, V., Žager, L., (2001) Računovodstvo trgovačkih društava uz primjeru Međunarodnih računovodstvenih standarda i poreznih propisa, Zagreb,

poslovnih prihoda. Osim toga poduzeće ostvaruje i ostale poslovne prihode koji se mogu pojaviti u obliku primljenih premija, dotacija, subvencija, sponzorstva i sl.

Financijski prihodi su rezultat ulaganja viška raspoloživih novčanih sredstava . Pojavljuju se u obliku prihoda od dividendi, pozitivnih tečajnih razlika i kamata.

Rashodi nastaju kao posljedica trošenja, odnosno smanjenja imovine ili povećanja obveza. Rashod je zapravo smanjenje ekonomske koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili stvaranja obveza što za posljedicu ima smanjenje kapitala.¹⁰

Rashode dijelimo na:

- Rashode poslovanja,
- Rashode financiranja.

Poslovni rashodi nastaju kao posljedica obavljanja glavne djelatnosti poduzeća. Čine ih troškovi sadržani u prodanim proizvodima, troškovi razdoblja, troškovi trgovine te rashodi koji nisu nastali u svezi obavljanja osnovne djelatnosti poduzeća.

Financijski rashodi nastaju kao posljedica korištenja tuđih novčanih sredstava. Tu se ubrajaju kamate koje poduzeće mora dati kao naknadu za korištena tuđa sredstva, negativne tečajne razlike i sl.

Poslovni rezultat utvrđuje se na temelju računa dobiti i gubitka tako da se svi ostvareni prihodi oduzmu od rashoda. On može biti pozitivan, odnosno to znači da je poduzeće ostvarilo dobit, tj. da su prihodi veći od rashoda ili može u suprotnom biti negativan što znači da su rashodi veći od prihoda i u tom je slučaju poduzeće ostvarilo gubitak poslovanja.

¹⁰Gulin, D., Idžojtić, I., Sirovica, K., Spajić, F., Vašiček, V., Žager, L., (2001) Računovodstvo trgovačkih društava uz primjeru Međunarodnih računovodstvenih standarda i poreznih propisa, Zagreb
Žager, K., Mamić-Sačar, I., Sever, S., Žager, L., (2008) Analiza financijskih izvještaja, Zagreb

5. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Izveštaj o novčanim tokovima prikazuje nam priljev i odljev novca i novčanih ekvivalenata tijekom obračunskog razdoblja. Novac obuhvaća novac u banci i blagajni kao i depozite po viđenju, a novčani ekvivalenti su kratkotrajna visoko likvidna ulaganja koja se mogu brzo u roku od 3 mjeseca konvertirati u poznate iznose novca i podložna su riziku promjene vrijednosti.¹¹

5.1. Vrste novčanih tokova

U izvještaju o novčanim tokovima razlikujemo:

- a) Poslovne aktivnosti
- b) Investicijske aktivnosti
- c) Financijske aktivnosti

Poslovne aktivnosti jesu glavne aktivnosti poduzeća te stvaraju prihod i imaju najznačajniji utjecaj na financijski rezultat poduzeća, dobit ili gubitak.

Novčani primici od poslovnih aktivnosti:

-novčani primici od kupaca,

¹¹Narodne novine (2015) Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, Zagreb: Narodne novine d.d., 77/2015, str. 10-11

- novčani primici od tantijema, naknada, provizija i sl.,
- novčani primici od osiguranja za naknadu šteta,
- novčani primici s osnove povrata poreza.

Novčani izdaci od poslovnih aktivnosti:

- novčani izdaci dobavljačima,
- novčani izdaci za zaposlene,
- novčani izdaci za osiguranje za naknade šteta

Investicijske aktivnosti su vezane za primitke i izdatke koji se odnose na promjene dugotrajne imovine i ulaganja.

Novčani primici od investicijskih aktivnosti:

- novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine,
- novčani primici od prodaje financijskih instrumenata,
- novčani primici od kamata,
- novčani primici od dividend,i
- novčani primici s osnove povrata danih zajmova u štednih uloga.

Novčani izdaci od investicijskih aktivnosti:

- novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine,
- novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata,
- novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga,
- stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac.

Financijske aktivnosti jesu aktivnosti vezane uz financiranje poslovanja. Utječu na veličinu i sastav glavnice te obuhvaćaju promjene vezane uz iznos, odnosno strukturu obveza i kapitala.

Novčani primici od financijskih aktivnosti:

- novčani primici od povećanja temeljnog kapitala,
- novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata,
- novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi.

Novčani izdaci od financijskih aktivnosti:

- novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi,
- novčani izdaci za isplatu dividendi,
- novčani izdaci za financijski najam,
- novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog kapitala.

5.2. Metode sastavljanja izvještaja o novčanim tokovima

Izvještaj o novčanim tokovima može biti sastavljen na osnovi direktne ili indirektne metode. Razlika između obje metode je u načinu utvrđivanja novčanog toka iz poslovnih aktivnosti. Direktna metoda prikazuje ukupne primitke i izdatke iz poslovnih aktivnosti te daje jasnije, razumljivije ¹²informacije za širi krug korisnika .

Potrebne informacije za sastavljanje direktne metode dobivaju se iz računovodstvenih evidencija poduzeća ili na način da se usklade prihodi od prodaje, troškova prodaje i druge stavke izvještaja o dobiti.

Tablica 5: Izvještaj o novčanom toku (direktna metoda)

Izvještaj o novčanim tokovima	
A	POSLOVNE AKTIVNOSTI
	1.Primici iz poslovnih aktivnosti
	2.Izdaci iz poslovnih aktivnosti
	3.Neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti
B	INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI
	1.Primici iz investicijskih aktivnosti
	2.Izdaci iz investicijskih aktivnosti
	3.Neto novčani tok iz investicijskih aktivnosti
C	FINANCIJSKE AKTIVNOSTI
	1.Primici iz financijskih aktivnosti
	2.Izdaci iz financijskih aktivnosti
	3.Neto novčani tok iz financijskih aktivnosti

¹²Narodne novine (2015) Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, Zagreb: Narodne novine d.d., 77/2015, str. 10-11

D	UKUPNO NETO NOVČANI TOK (A+B+C)
E	NOVAC NA POČETKU RAZDOBLJA
F	NOVAC NA KRAJU RAZDOBLJA

Izvor: izrada autora prema podacima iz knjige, Žager, K., Mamić-Sačar, I., Sever, S., Žager, L., Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, 2008.

Indirektna metoda je metoda kod koje se polazi od dobiti prije poreza ostvarene u obračunskom razdoblju i ona se korigira s pozicijama Izvještaja koji predstavljaju povećanje i smanjenje novčanog toka od poslovnih aktivnosti. Indirektnom metodom se do iznosa čistog novčanog toka od poslovnih aktivnosti dolazi na osnovi podataka iz računa dobiti i gubitka, bilance i podataka operativne evidencije.

Tablica 6: Izvještaj o novčanom toku (indirektna metoda)

Izvještaj o novčanim tokovima za razdoblje 01.01.20xx
NOVČANI TOK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Dobit prije poreza • Amortizacija • Povećanje kratkoročnih obveza • Smanjenje kratkotrajnih potraživanja • Smanjenje zaliha • Ostalo povećanje novčanog toka I.UKUPNO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI NETO NOVČANI TOK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI

Izvor: Dražić-Lutilsky, I., Gulin, D., Mamić-Sačar, I., Tadijančević, S., Tušek, B., Vašiček, V., Žager, K., Žager, L., Računovodstvo, III. Izmijenjeno izdanje, Zagreb, 2010.

Sastavljanje izvještaja o novčanim tokovima dozvoljeno je po obje metode pa poduzetnik koji je obveznik sastavljanja i prezentiranja izvještaja o novčanim tokovima ima mogućnost odabira jedne od ovih metoda. Većina se poduzetnika koristi indirektnom metodom te je ona češće korištena u Republici Hrvatskoj.

6. IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA

Izveštaj o promjenama kapitala prikazuje smanjenje ili povećanje glavnice koje se dogodilo između dva datuma bilanca, a to je između tekuće i poslovne godine. Svrha mu je da odrazi povećanje ili smanjenje kapitala za vrijeme prikazanog obračunskog razdoblja. Taj su izvještaj dužni sastavljati srednji i veliki poduzetnici te subjekti od javnog interesa koji su inače obveznici MSFI-a. Struktura i sadržaj izvještaja o promjenama kapitala propisana je Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja.

U izvještaju o promjenama kapitala potrebno je osigurati podatke kako bi se korisnicima prikazale promjene kapitala koje su se dogodile između dva datuma bilance te transakcije koje su dovele do tih promjena. Ukupan kapital poduzetnika dijeli se na dio koji pripada većinskim vlasnicima i dio koji pripada vlasnicima nekontrolirajućih udjela.

Poziciju manjinski interes iskazuju samo oni poduzetnici koji sastavljaju konsolidirane financijske izvještaje, u slučaju kada matica ima kontrolu, a kontrola je ostvarena udjelom u kapitalu koji je manji od 100%

U pojedinim redcima izvještaja prikazane su transakcije koje utječu na promjenu jedne ili više pozicija kapitala. Podaci u izvještaju o promjenama kapitala se iskazuju za tekuću i prethodnu godinu, kao i u svim financijskim izvještajima.¹³

¹³Bakran, D., Gulin, D., Hladika, M., Milčić, I., (2017) Pripremne radnje za sastavljanje financijskih izvještaja za 2017.godinu, Računovodstvo i financije, 657.2, str. 12-14

7. BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz financijske izvještaje predstavljaju detaljniju razradu i dopunu pojedinih stavaka izvještaja financijskih izvještaja te sadrže sve detalje kojima se rasterećuju financijski izvještaji . Svaki poduzetnik obavezan je sastaviti bilješke uz financijske izvještaje koje dodatno pojašnjavaju strukturu, vrijednost i obilježja nekih pozicija.

U bilješkama trebaju biti prikazane metode procjene bilančnih pozicija te eventualna odstupanja od postavljenih metoda.

Važno je da bilješke pružaju informacije o osnovi za sastavljanje financijskih izvještaja i primijenjene računovodstvene politike, da objave informacije prema zahtjevima računovodstvenih standarda koje nisu prezentirane u pojedinim financijskim izvještajima te moraju pružiti sve dodatne informacije koje nisu prezentirane u financijskim izvještajima, a značajne su za korisnike.

Bilješke se sastavljaju na temelju izrađenih izvještaja (GFI-POD), a sastoje se od tri dijela:

- ✓ Osnovni podaci o društvu
- ✓ Značajne računovodstvene politike
- ✓ Pojašnjenja pojedinih pozicija financijskih izvještaja

Osim navedenog veliki poduzetnici i subjekti od javnog interesa u bilješkama uz financijske izvještaje imaju obavezu navesti:

- ❖ Ukupan iznos naknada koji naplaćuje samostalni revizor ili revizorsko društvo
- ❖ Ukupan iznos naknada za druge usluge provjere
- ❖ Ukupan iznos naknada za usluge poreznog savjetovanja
- ❖ Ukupan iznos naknada za druge usluge savjetovanja osim revizorskih
- ❖ Ukupan iznos izdataka za istraživanje i razvoj¹⁴

¹⁴Bakran, D., Gulin, D., Hladika, M., Milčić, I., (2017) Pripremne radnje za sastavljanje financijskih izvještaja za 2017.godinu, Računovodstvo i financije, 657.2, str. 16

8.KORISNICI FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Pored temeljnih financijskih izvještaja postoje i brojni drugi izvještaji koji se za potrebe odlučivanja dostavljaju raznim korisnicima. Korisnike financijskih izvještaja dijelimo u dvije skupine: interni i vanjski korisnici . Interni korisnici su razne razine menadžmenta, dok u eksterne korisnike spadaju svi korisnici izvan poduzeća.

Tablica 7: Obilježja financijskih izvještaja za interne i eksterne korisnike

Korisnici	Obilježja izvještaja
INTERNI	<ul style="list-style-type: none">-nestandardizirani izvještaji, nisu propisani zakonom-detaljniji su, analitički-odnose se samo na neki segment poslovanja ili na cjelinu poslovanja-pored stvarnih, često sadrže i planirane veličine-sastavljaju se svakodnevno ili periodično
EKSTERNI	<ul style="list-style-type: none">-propisani zakonom (forma, sadržaj, vrijeme)-sintetizirani, globalni, usmjereni na cjelokupno poslovanje-sadrže samo stvarne podatke-najznačajniji temeljni financijski izvještaji (bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, porezna bilanca, statistički izvještaji...)

Izvor: izrada autora prema podacima iz knjige, Žager, K., Mamić-Sačer, I., Sever, S., Žager, L., Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, 2008

Eksterni korisnici su sadašnji i potencijalni investitori, kreditori, dobavljači, kupci, vlada i njezine agencije te javnost. Vlasnici i investitori su zainteresirani za objektivne i realne informacije radi sigurnosti ulaganja. Kreditori su zainteresirani za informacije zbog kojih donose odluke za odobravanje kredita. Dobavljači su zainteresirani za informacije o podmirenju potraživanja, a kupce zanimaju istinite informacije o nastavku poslovanja poduzeća. Što se vlade tiče njoj su važne informacije koje se odnose na ostvarivanje porezne politike.

9. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI PODUZEĆA C.M.G.C. d.o.o.

9.1. Općenito o poduzeću C.M.G.C

Društvo C.M.G.C. (Convergent Media Group Croatia) d.o.o. osnovano je 2008.godine sa sjedištem u Puli. Osnovna djelatnost društva je: Ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računalima Convergent Media Group Croatia je neovisna međunarodna digitalna agencija koja pruža usluge. Poduzeće trenutno ima dvije poslovnice, jednu u Puli, a jednu u Zagrebu te sveukupno ima oko 200-tinjak zaposlenih. Njihov globalni tim stratega, dizajnera i tehničara iz SAD-a, Rusije i Hrvatske uspješno isporučuje digitalne kampanje i platforme u više od 60 zemalja za najveće svjetske robne marke. Poduzeće posluju sa raznim dobavljačima i kupcima diljem svijeta.

Prema Zakonu o računovodstvu poduzeće Convergent Media Group Croatia spada u male poduzetnike zato što im ukupna aktiva ne prelazi 30 mil. kuna, prihodi su im manji od 60 mil .kuna, a prosječan broj zaposlenih tijekom poslovne godine je 50 radnika.

9.2. Bilanca poduzeća C.M.G.C

Bilanca ili izvještaj o financijskom položaju poduzeća sastoji se od aktive i pasive. Aktiva prikazuje imovinu poduzeća koja se dijeli na dugotrajnu i kratkotrajnu, a pasiva prikazuje izvore financiranja imovine.

Računovodstvene politike sadržavaju i propisuju posebna načela, osnove, dogovore, praksu i pravila koje primjenjuje poduzeće pri sastavljanju i prezentiranju financijskih izvještaja. Računovodstvene politike prikazuju se u bilješkama uz financijske izvještaje sa ciljem informiranja korisnika o svim bitnim elementima koji su korišteni u sastavljanju financijskih izvještaja. Slijedom toga, prikazane su najznačajnije računovodstvene politike korištene u prikazu bilančnih pozicija počevši od aktive.

Dugotrajnu nematerijalnu imovinu čine ulaganja u tuđim sredstvima i ulaganja u računalne programe. Amortizira se tijekom korisnog vijeka trajanja od 4 godine linearnom metodom. Stopa je 25%, a može se uvećati sukladno Zakona o porezu na dobit.

Dugotrajna materijalna imovina obuhvaća sredstva koja društvo koristi pri isporuci roba i usluga. Ova se imovina priznaje u bilanci po trošku nabave koji obuhvaća neto kupovnu cijenu i ostale troškove do sastavljanja sredstva.

Zemljišta i druga imovina imaju neograničeni vijek trajanja te se imovina u pripremi ne amortizira. Dobici ili gubici od prestanka priznavanja dugotrajne materijalne imovine utvrđuje se kao razlika ostvarene prodajne cijene i knjigovodstvene vrijednosti.

Biološka imovina se mjeri prema fer vrijednosti, a ako se ne može pouzdano izmjeriti onda se mjeri po trošku nabave umanjene za ispravak i za gubitke od umanjenja sukladno HSFI 6.

Prilikom ulaganja u nekretnine primjenjuje se model troška nabave, a dugotrajna imovina namijenjena prodaji je imovina čija se knjigovodstvena vrijednost nadoknađuje putem prodaje.

Financijska imovina obuhvaća dionice i udjele, dane zajmove, sudjelujuće interese, ulaganja u vrijednosne papire, dane kredite, depozite i jamstvene pologe i ostalu financijsku imovinu te se ne amortizira.

Zalihe se mjere po trošku nabave ili neto utrživoj vrijednosti, u skladu HSFI 10 te se obračun provodi po metodi prosječne ponderirane cijene. Potraživanja se početno mjere po fer vrijednosti, a priznavanje, mjerenje i prestanak priznavanja se obavlja prema odredbama HSFI 11.

Tablica 8: Prikaz aktive bilance poduzeća C.M.G.C. za 2017. i 2018. godinu

Bilanca poduzeća C.M.G.C. na dan 31.12.2018				
Naziv pozicije	Prethodna godina 2017.	Tekuća godina 2018.	Udio u ukupnoj aktivi 2017.	Udio u ukupnoj aktivi 2018.
AKTIVA				
B)DUGOTRAJNA IMOVINA	2.840.499	2.834.802	19,09%	10,85%
I.Nematerijalna imovina	73.900	353.954	0,50%	1,36%
1.Koncesije, patenti, licencije,robne i uslužne marke, softver i ostala prava	73.900	353.954	0,50%	1,36%
II.Materijalna imovina	2.766.599	2.480.848	18,59%	9,50%
1.Zemljište	402.266	402.266	2,70%	1,54%
2.Građevinski objekti	1.690.872	1.222.329	11,36%	4,68%
3.Postrojenja i oprema	652.956	856.253	4,39%	3,28%
4.Alati, pogonski inventar i transportna imovina	20.505		0,14%	0,00%
C)KRATKOTRAJNA IMOVINA	11.698.533	23.006.876	78,62%	88,09%
I.Zalihe	600	1.150	0,004%	0,004%
1.Sirovine i materijal	600	1.150	0,004%	0,004%
II.Potraživanja	6.835.741	9.897.769	45,94%	37,90%
1.Potraživanja od kupaca	6.599.246	9.651.149	44,35%	36,95%
2.Potraživanja od države i drugih institucija	236.495	246.620	1,59%	0,94%
III.Kratkotrajna financijska imovina	17.245	34.070	0,12%	0,13%
1.Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom		23.583	0,00%	0,09%
2.Ulaganja u vrijednosne papire		10.487	0,00%	0,04%
3.Ostala financijska imovina	17.245		0,12%	0,00%
IV.Novac u banci i blagajni	4.844.947	13.073.887	32,56%	50,06%
D)PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	340.778	274.705	2,29%	1,05%
F)UKUPNA AKTIVA	14.879.810	26.116.383	100%	100%

IZVOR:izrada autora prema podacima iz GFI-a 2018.g. poduzeća C.M.C.G. d.o.o.

Prema podacima iz 2018.godine, dugotrajna imovina poduzeća C.M.G.C.iznosila je

2.834.802 kn što čini 10,85% udjela dugotrajne imovine u ukupnoj aktivi. U usporedbi sa prethodnom godinom gdje je 2017.godine dugotrajna imovina imala 19,90% što pokazuje smanjenje iz godine u godinu za otprilike 9%. Najveći udio u dugotrajnoj imovini čini materijalna imovina, točnije građevinski objekti koji imaju 11,36% udjela u cjelokupnoj dugotrajnoj imovini 2017.godine te 4,68% u 2018.godine dok u nematerijalnoj imovini poduzeće ima samo stavku koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava koji 2018.godine čine 1,36% udjela dugotrajne imovine što pokazuje porast u odnosu na 2017.godinu.

Kratkotrajna imovina 2018.godine iznosila je 23.006.876 kn u odnosu na 2017.godinu gdje je iznosila 11.698.533 kn, što znači da kod kratkotrajne imovine vidimo tendenciju rasta u promatranim godinama. Najveći udio u kratkotrajnom imovini imaju potraživanja, odnosno točnije potraživanja od kupaca koja 2017.godine čine 44,35% udjela cjelokupne imovine, a 2018.godine 36,95%. Osim potraživanja, poduzeće C.M.G.C. ima znatan porast novca u banci i blagajni koji je 2017.godine imao 32,56% udjela u ukupnoj aktivi, a 2018.godine 50,06%. Što se zaliha i kratkotrajne financijske imovine tiče oni također bilježe porast u promatranoj godini.

Kod plaćenih troškova budućeg razdoblja i obračunatih prihoda poduzeće bilježi smanjenje udjela u aktivi gdje je 2017.godine imalo 2,29%, a 2018.godine 1,05%.

Računovodstvene politike primijenjene za pozicije pasive prikazuju da se kapital sastoji od upisanog kapitala, kapitalnih rezervi, rezervi iz dobiti, revalorizacijskih vrijednosti, rezervi fer vrijednosti, zadržane dobiti ili prenesenog gubitka, dobiti ili gubitka tekuće godine i manjinskih interesa.

Obveze se klasificiraju na kratkotrajne i dugotrajne, a priznaju se kada je vjerojatno da će zbog podmirenja sadašnje obveze doći do odljeva resursa poduzetnika.

Rezerviranje predstavlja obvezu čija je priroda jasno određena i za koju je na datum bilance vjerojatno ili sigurno da će nastati, ali postoji neizvjesnost u pogledu iznosa ili datuma kada će nastati.

Vremenska razgraničenja obuhvaćaju unaprijed plaćene troškove, nedospjelu naplatu prihoda, odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja te se mjere sukladno HSFI 14.

Tekući porez na dobit knjiži se na teret kapitala ako se porez odnosi na stavke koje se direktno knjiže na teret kapitala u istom razdoblju.

Porez na dobit koji proizlazi iz transakcija prodaje i kupnje priznaje se i iskazuje u bilanci na neto osnovi.

Odgodena porezna imovina priznaje se za prenesene neiskorištene porezne gubitke, porezne olakšice i sve odbitne privremene razlike u visini za koju je vjerojatno da će oporeziva dobit biti raspoloživa.

Tablica 9: Prikaz pasive iz bilance poduzeća C.M.G.C.

Bilanca poduzeća C.M.G.C. na dan 31.12.2018				
Naziv pozicije	Prethodna godina 2017.	Tekuća godina 2018.	Udio u ukupnoj pasivi 2017.	Udio u ukupnoj pasivi 2018.
PASIVA				
A)KAPITAL I REZERVE	6.060.657	14.465.417	40,73%	55,39%
I.Temeljni (upisani) kapital	20.000	20.000	0,13%	0,08%
VI.Zadržana dobit ili preneseni gubitak	1.576.345	6.040.657	10,59%	23,13%
1.Zadržana dobit	1.576.345	6.040.657	10,59%	23,13%
VII.Dobit ili gubitak poslovne godine	4.464.312	8.404.760	30,00%	32,18%
1.Dobit poslovne godine	4.464.312	8.404.760	30,00%	32,18%
C)DUGOROČNE OBVEZE	430.758	295.435	2,89%	1,13%
1.Obveze za zajmove, depozite i slično	299.262	295.435	2,01%	1,13%
2.Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	131.496		0,88%	0,00%
D)KRATKOROČNE OBVEZE	8.388.395	11.355.531	56,37%	43,48%
1.Obveze za zajmove, depozite i slično	4.337.428	3.750.775	29,15%	14,36%
2.Obveze prema dobavljačima	2.267.099	4.621.818	15,24%	17,70%
3.Obveze prema zaposlenicima	654.565	1.120.200	4,40%	4,29%
4.Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	1.129.303	1.862.735	7,59%	7,13%
F)UKUPNA PASIVA	14.879.710	26.116.383	100%	100%

IZVOR: izrada autora prema podacima iz GFI-a 2018.godine poduzeća C.M.C.G. d.o.o.

Temeljni kapital poduzeća iznosi 20.000 kn i zakonski je minimum za osnivanje društva s ograničenom odgovornošću. Ostvarena dobit poslovne godine u promatranim godinama zauzima više od 30% udjela u ukupnoj pasivi. Vrijednost ukupnog kapitala i rezervi obuhvaća 55,39% u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu gdje je udio u ukupnoj pasivi iznosio 40,73 %.

Dugoročne obveze poduzeća sastoje se od obveza za zajmove, depozite i slično koje čine 2,01% udjela u ukupnoj pasivi 2017.godine i 1,13% u 2018.godini.

Iz kratkoročnih obveza možemo izdvojiti obveze prema dobavljačima koje rastu te 2018.godine dostižu 17,70% udjela u ukupnoj pasivi. Također, poduzeće ima obveze za zajmove i depozite, obveze prema zaposlenicima te obveze za poreze, doprinose i slična davanja.

9.3. Račun dobiti i gubitka poduzeća C.M.G.C. d.o.o.

Račun dobiti i gubitka prikazuje zbirni prikaz prihoda, rashoda i poslovnog rezultata. U primjeru poduzeća C.M.G.C. promatrati će se podaci za razdoblje od 2017.-2018.godine.

Računovodstvene politike korištene u izradi računa dobiti i gubitka, objavljene u bilješkama uz financijske izvještaje, propisuju da se prihodi priznaju kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi ulaziti kod poduzetnika i kada se mogu pouzdano mjeriti. Podijeljeni su na poslovne i financijske prihode. Prihodi se iskazuju u iznosima koji su umanjeni za porez na dodanu vrijednost, a društvo priznaje prihode kada se iznos prihoda može pouzdano mjeriti i kada je izvjesno da će imati buduće ekonomske koristi.

Nadalje, rashodi se priznaju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi proizlazi iz smanjenja imovine ili povećanja obveza koje se može pouzdano izmjeriti. Ukupni rashodi podijeljeni su na poslovne i financijske rashode. Priznavanje, mjerenje i prestanak priznavanja obavlja se prema odredbama HSFI 16.

Tablica 10: Prikaz računa dobiti i gubitka poduzeća C.M.G.C.

Račun dobiti i gubitka poduzeća C.M.G.C. na dan 31.12.2018				
Naziv pozicije	Prethodna godina	Tekuća godina	Udio u ukupnim prihodima 2017.	Udio u ukupnim prihodima 2018.
I.POSLOVNI PRIHODI	25.416.066	43.170.101	99,63%	98,61%
1.Prihodi od prodaje (izvan grupe)	25.411.804	43.166.772	99,61%	98,60%
2.Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	4.262	3.329	0,02%	0,007%
II.POSLOVNI RASHODI	18.840.133	32.877.847	73,85%	75,10%
1.Materijalni troškovi	8.080.645	13.290.048	31,68%	30,36%
a)Troškovi sirovina i mat.	435.284	982.659	1,71%	2,24%
b)Ostali vanjski troškovi	7.645.361	12.307.389	29,97%	28,11%
2.Troškovi osoblja	9.039.437	16.963.116	35,43%	38,75%
a)Neto plaće i nadnice	5.618.127	10.555.666	22,02%	24,11%
b)Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	2.190.633	4.526.238	8,59%	10,34%
c)Doprinosi na plaće	1.230.677	1.881.212	4,82%	4,30%
3.Amortizacija	752.193	936.776	2,95%	2,14%
4.Ostali troškovi	838.049	1.686.045	3,29%	3,85%
5.Ostali poslovni rashodi	129.809	1.862	0,51%	0,004%
III.FINANCIJSKI PRIHODI	94.690	610.083	0,37%	1,39%
1.Ostali prihodi s osnove kamata	2.754	3.472	0,01%	0,007%
2.Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	91.936	606.611	0,36%	1,39%
IV.FINANCIJSKI RASHODI	1.185.547	636.581	4,65%	1,45%
1.Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	17.624	16.777	0,07%	0,04%
2.Tečajne razlike i drugi rashodi	1.167.922	619.804	4,58%	1,42%
IX.UKUPNI PRIHODI	25.510.756	43.780.184	100%	100%
X.UKUPNI RASHODI	20.025.680	33.514.428	78,50%	76,55%
XI.DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	5.485.076	10.265.756	21,50%	23,45%
XII.POREZ NA DOBIT	1.020.764	1.860.996	4%	4,25%
XIII.DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	4.464.312	8.404.760	17,50%	19,20%

IZVOR: izrada autora prema podacima iz GFI-a 2018.g. poduzeća C.M.G.C.

Najveći udio u ukupnim prihodima poduzeća imaju poslovni prihodi koji 2017.godine

čine 99,63% ukupnih prihoda, a 2018.godine 98,61%. Poduzeće ostvaruje najviše prihoda od prodaje, dok manji postotak čine ostali poslovni prihodi. Kod financijskih prihoda dolazi do povećanja gdje su 2017.godine iznosili 94.690 kn dok se 2018.godine dogodio porast na 610.083 kn.

Poslovni rashodi imaju 2017.godine udio od 94,08% u ukupnim rashodima, a 2018.godine 98,10%. Najveći udio u poslovnim rashodima odnosi se na materijalne troškove i troškove osoblja dok se manji dio odnosi na amortizaciju i ostale troškove što će je prikazano u tablici 11.

Ukupni financijski rashodi u 2017.godini iznose 1.185.547 kn dok 2018.godine dolazi do smanjenja na 636.581 kn što je otprilike oko 50% manje u odnosu na prethodnu godinu. Najviše udjele u financijskim rashodima poduzeće ima od rashoda s osnove kamata i sličnih rashoda, od tečajnih razlika i drugih rashoda te jedan mali postotak od ostalih financijskih rashoda.

Tablica 11: Udio poslovnih rashoda u ukupnim rashodima u 2017. godini i 2018.godini.

Poslovni rashodi	2017.	2018.	% udio u 2017.g	% udio u 2018.g
1.Materijalni troškovi	8.080.645	13.290.048	40,35%	39,65%
2.Troškovi osoblja	9.039.437	16.963.116	45,14%	50,61%
3.Amortizacija	752.193	936.776	3,76%	2,80%
4.Ostali troškovi	838.049	1.686.045	4,18%	5,03%
5.Ostali poslovni rashodi	129.809	1.862	0,64%	0,05%

IZVOR: izrada autora prema podacima iz GFI-POD društva C.M.G.C. d.o.o.

Najviši udjel u poslovnim rashodima imaju materijalni troškovi pod koje spadaju troškovi sirovina i materijala, troškovi prodane robe te ostali vanjski troškovi. Kod

troškova osoblja imamo podjelu na neto plaće i nadnice, troškovi poreza i doprinosa iz plaće te doprinosi na plaće. Najveći udio imaju neto plaće i nadnice koje se svake godine povećavaju za otprilike 50% što znači da se poduzeće širi te da je potreban veći broj zaposlenih. Ostale pozicije poslovnih rashoda prikazanih u tablici 11. zauzimaju niže udjele u ukupnim prihodima do najviše 5,03%.

9.4. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke uz financijske izvještaje sadrže podatke, detalje i upute za korisnike financijskih izvještaja. Služe za objašnjavanje, razradu i prezentiranje podataka pojedinih financijskih izvještaja. Pružaju kvalitetne informacije vanjskim i unutarnjim korisnicima za lakše i jednostavnije razumijevanje podataka iz financijskih izvještaja.

U bilješkama uz financijske izvještaje kod poduzeća C.M.G.C. koje se sastoje od 22 podjele točaka prikazane su računovodstvene politike, podaci te pojašnjenja pojedinih stavaka u bilanci te računu dobiti i gubitka.

Prikazane su značajne pozicije prihoda u skladu sa podjelom na poslovne prihode i financijske prihode. Nadalje, detaljnije su prikazani poslovni rashodi sa njihovom strukturom, a kod financijskih rashoda prikazanu su rashodi s osnove kamata i sličnih rashoda, tečajnih razlika i drugih rashoda s društvima koji nisu unutar grupe.

Detaljno je obrađena dugotrajna imovina koja se sastoji od nematerijalne i materijalne, i kratkotrajna imovina počevši od zaliha, kratkoročnih potraživanja, kratkotrajne financijske imovine te novca u banci i blagajni.

Na kraju bilježaka uz financijske izvještaje obrađeni su grafičkim prikazima najznačajnije pozicije financijskih izvještaja za potrebe detaljnijeg informiranja korisnika financijskih izvještaja.

10. Zaključak

Temeljni financijski izvještaji pružaju informacije o financijskom položaju te uspješnosti poslovanja. Oni pokazuju, u novčanim jedinicama, rezultate upravljanja poslovanjem i služe za donošenje odluka o poslovanju poduzeća.

Poduzetnici su prema Zakonu o računovodstvu dužni svake godine sastavljati temeljene financijske izvještaje prema Hrvatskim ili Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Temeljne financijske izvještaje čine bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala te bilješke uz financijske izvještaje.

Nakon prikaza korištenih računovodstvenih politika i financijskih izvještaja izvršena je kratka analiza poslovanja poduzeća C.M.G.C. u razdoblju od 2017.godine do 2018.godine. S obzirom da kod poduzeća imamo povećanje materijalne imovine možemo zaključiti da društvo najviše ulaže u postrojenja, opremu i alate. Svake godine poduzeće ostvaruje dobit koja se od 2017.g. povećala za 53,12% u 2018.godini. Također, razlog ostvarenja dobiti su prihodi koji su se u promatranim godinama znatno povećavali i to najviše prihodi od prodaje koji pokazuju rezultat uspješno realizirane prodaje.

S obzirom na izazovno tržište digitalnog marketinga na kojem poduzeće posluje mora se što više prilagođavati tržišnim zahtjevima kako bi opstali te uspješno poslovali. Poduzeće C.M.G.C. d.o.o. ulaže u dugotrajnu imovinu kako bi zadovoljili stalne kupce, privukli veći broj novih kupaca te kako bi povećali konkurentnost na tržištu.

11.LITERATURA

KNJIGE:

- 1.) Žager, K., Mamić-Sačer, I., Sever, S., Žager, L., (2008) Analiza financijskih izvještaja, Zagreb,
- 2.) Gulin, D., Idžojtić, I., Sirovica, K., Spajić, F., Vašiček, V., Žager, L., (2001) Računovodstvo trgovačkih društava uz primjeru Međunarodnih računovodstvenih standarda i poreznih propisa, Zagreb
- 3.) Abramović, K., Broz-Tominac, S., Cutvarić, M., Čevizović, I., Dražić-Lutilsky, I., Glasnović, B., Gulin, D., Hladika, M., Leko, S., Mamić-Sačer, I., Milčić, I., Mrša, J., Oluić, A., Perčević, H., Pokrovac, I., Sever, S., Sirovica, K., Smrekar, N., Sohara-Bukovac, M., Tadijančević, S., Tušek, B., Vašiček, V., Zuber, M., Žager, K., Žager, L., (2008) Primjena Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja s poreznim propisima, Zagreb
- 4.) Dražić-Lutilsky, I. et al. (2010) Računovodstvo, III. izmijenjeno izdanje, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb
- 5.) Gulin, D. et al. (2006) Računovodstvo trgovačkih društava, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb

ČASOPISI I ČLANCI:

1. Bakran, D., Gulin, D., Hladika, M., Milčić, I., (2017) Pripremne radnje za sastavljanje financijskih izvještaja za 2017. godinu, Računovodstvo i financije, 657.2
2. Narodne novine (2015) Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, Zagreb: Narodne novine d.d., 77/2015

INTERNET:

- 1.) Poslovni dnevnik, dostupno na: <http://www.poslovni.hr/leksikon/dugorocne-obveze-1194>
- 2.) <https://www.posao.hr/clanci/karijera/na-radnom-mjestu/financijski-izvjestaji-temelj-racionalne-poslovne-odluke/382/>
- 3.) https://hr.wikipedia.org/wiki/Bilje%C5%A1ke_uz_financijske_izvje%C5%A1taje

4.) <https://hr.wikipedia.org/wiki/Ra%C4%8Dunovodstvo>

POPIS TABLICA:

Tablica 1: struktura bilance	4
Tablica 2: Oblici dugotrajne imovine.....	5
Tablica 3: Oblici kratkotrajne imovine.....	6
Tablica 4: Podjela bilančnih promjena	10
Tablica 5: Izvještaj o novčanom toku (direktna metoda)	16
Tablica 6: Izvještaj o novčanom otku (indirektna metoda)	17
Tablica 7: Obilježja izvještaja za interne i eksterne korisnike	Error! Bookmark not defined.
Tablica 8: Prikaz aktive iz bilance poduzeća C.M.G.C.....	24
Tablica 9: Prikaz pasive iz bilance poduzeća C.M.G.C.	26
Tablica 10: Prikaz računa dobiti i gubitka poduzeća C.M.G.C.	28
Tablica 11: Udio poslovnih rashoda u ukupnim rashodima	29

SAŽETAK:

Financijski izvještaji imaju zadatak da fer i pouzdano prezentiraju financijski položaj, financijsku uspješnost i novčani tok nekog poduzeća. Da bi financijski izvještaji ispunili tako važne zadaće i ostvarili neke postavljene ciljeve najprije moraju udovoljiti kvalitetnim obilježjima kao što su razumljivost, važnost, pouzdanost i usporedivost. Prema Zakonu o Računovodstvu temeljni financijski izvještaji su: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke. Cilj financijskih izvještaja je da pruži vanjskim i unutarnjim korisnicima korisne informacije koje će im pomoći u donošenju ekonomskih odluka. Financijski izvještaji društva sastavljeni su sukladno Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja koje je donio Odbor za standarde financijskog izvještavanja na temelju odredbi Zakona o računovodstvu. Financijski izvještaji sastavljeni su na osnovi povijesnog troška, a detaljnija određenja dana su uz pojedine pozicije izvještaja.

SUMMARY:

The financial statements are intended to fairly and reliably present the financial position, financial performance and cashflow in a company. In order for the financial statements to fulfill such important tasks and to achieve some other set goals, they must first meet quality characteristics such as intelligibility, importance, reliability and comparability. According to the Accounting Law, the statutory financial statements are: balance sheet, income statement, cash flow statement, statement of changes in equity and notes. The purpose of the financial statements is to provide external and internal users with useful information that will help them make economic decisions. The financial statements of the Company have been prepared in accordance with the Croatian Financial Reporting Standards adopted by the Financial Reporting Standards Board in accordance with the provisions of the Accounting Act. The financial statements have been prepared on the historical cost basis, with more detailed definitions given in the individual financial statements.